

Sergiler – Rengigül Yaltırık Ural

22 Mayıs Çarşamba günü, saat 16.00'da “Vuslat Emanet” sergi açılışına katılmak üzere biraz erken çıktık Ersin ile. Galataport'a araba ile gitmek pek akıl kârı olmadığını da biliyordum İRHM'deki “Naile Akıncı Artı 700” (koleksiyon bağış) sergisinin açılış davetinden. Galataport da İRHM de pek hoşuma gitmişti o zaman, yine benzer duygulardaydık. İçeri girdiğimizde kocaman bir gemi limanda duruyordu. Bazı kamaraların balkonlarında turistler güneşleniyorlardı. Denizin ferahlığı güzel tabii. Yürüdükçe hemen her lokantadan farklı bir müzik kulağımıza çarpıyordu.

Cumhuriyetin Yüzü

“Cumhuriyetin Yüzü - Kültür Deviniminden İzler” sergisine giriş yaptığımızda güler yüzle, ilgiyle karşılandık. Masadaki hanım hem broşürü uzattı hem izahat verdi ve nasıl haberdar olduğumuzu sordu. Büyük bir camia içinde 41 yıldır iş hayatımın devam etmesinden de mutluluk duyduğumuzu belirttim. Asansörün içine bayıldım ve Ersin fotoğrafımı çekiverdi eksik olmasın.

“Kurtuluş Savaşı ve Cumhuriyetin ilanı sonrasında yaşanan toplumsal ve kültürel iklimi, sosyal yaşam, eşitlik, kültür ve sanat üzerinden anlatmaya odaklanan serginin proje danışmanlığını Prof. Dr. Haluk Oral, küratörlüğünü İzzeddin Çalışlar üstlendi. Borusan Contemporary'nin katkılarıyla hayata geçirilen ve birçok disiplini bir araya getirerek Cumhuriyetin kültürel izlerini takip etmeye davet eden sergi, kişisel arşivler ve koleksiyonlardan yapılan seçkilerin yanı sıra iş birliği yaptığımız kurumlardan ödünç alınan eserlerle oluşturuldu.” Borusan Kocabıyık Vakfı haberler sayfasında yer alıyor.

“1923’te Adana’daki söylevinde “Asil milletimiz sanattan mahrumdu.” diye bahsetmiş, ölümünden bir yıl önceki TBMM açılış konuşmasında da ”İlk resim galerimizi bu yıl açmış bulunuyoruz.” diye topluma müjde vermişti.” yazısı sergi tanıtım broşüründen.

Sergiyi ulvî duygularla inceledik. Fotoğraflar çektik. Nazım’ı izledik. Anı defterine duygularımızı yazdım. Umarım 2 Haziran sergi bitiş tarihi de uzatılır. İzleyemeyenler youtube’tan izleyebilirler arzu ederlerse. “Cumhuriyeti gör. Dinle. Hisset. Anla.” ile saygıyla andık yine Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ü.

Vuslat Emanet

Galataport’un İstanbul Modern yönünde, hemen hemen tam karşısında Tophane-i Âmire Beş Kubbe. Şahver (Çelik) Hanım’ın davetine, Arlet (Özaltın) Hanım’ın organizasyonuna icabet ettik, sergi girişindeki masada tatlı tatlı sohbet ettikten sonra sergiyi gezdik.

“Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi bünyesinde bulunan Tophane-i Amire Kültür Sanat ve Merkezi, 2015 yılında Sabancı Vakfı tarafından yaptırılan asansörler ve rampalarla engelli bireylerin erişimine uygun hale getirilmiştir. Tophane-i Amire binası, 15. yüzyılda Bizans döneminde Ste. Claire ve Aya Photini kiliselerinin yer aldığı Metopon adlı bölgede kurulmuştur.

Sultan II. Mehmet tarafından fetihten sonra kurulan top döküm merkezi, Osmanlı ordu ve donanmasının kullandığı askeri topların üretildiği yerdir. Bina, 1850'lerden sonra Osmanlı İmparatorluğu'nda silah sanayisinin ve silah ticaretinin merkezi olmuş, 1900'lü yıllarda bir süre eğitim merkezi olarak kullanılmış, 1958 yılında Askeri Müze olarak kullanılması gündeme gelmiştir. 1992 yılına kadar çeşitli düzenlemeler geçiren Tophane-i Amire binası, bu tarihte Mimar Sinan Üniversitesi'ne devredilmiştir. Günümüzde Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Tophane-i Amire Kültür ve Sanat Merkezi olarak hizmete açılan bu tarihi askeri binada Tophane-i Amire Beş Kubbe, Tophane-i Amire Tek Kubbe ve Tophane-i Amire Sarnıçlar olmak üzere üç ayrı sergi holü bulunmakta ve bu mekanlarda yurtiçi ve yurtdışı sergiler düzenlenmektedir. Kaynak: T. Nejat Eralp, Tophane-i Amire, XV. Yüzyıldan Günümüze Tarihi Oluşumu, İşlevleri ve İlk Restorasyon Çalışmaları, 1996” sabancivakfi.org.

Küratör Doç. Dr. Ebru Yetişkin'in ifadeleri, eserler gibi hayli çarpıcı. “Vuslat'ın Emanet sergisi, 'sinematografik düşünebilmeye açılan bir çoksesli hafıza kaydı ve bir anlatı peyzajı olarak' yeniden kurgulandı.”, “Birçok momentumu olan sergide bir an, ayağına diken batmış bir kuş bakışıyla puslu dağların ardında kaybolanları geniş plana açılıp, daha net görebiliriz. Bir diğer an ise, moleküler bir perspektife geçip, DNA yapılı bir zincirin etrafında yürürken atalarımızdan aldığımız enformasyonu nasıl saklayıp koruduğumuza ya da dönüştürdüğümüze odaklanabiliriz. Yaşamın hangi anlarını hafızamıza nasıl kaydettiğimizi, bu hafıza kayıtlarıyla nasıl b(ağ)lar kurduğumuzu ve hiç unutmadıklarımızı anımsarız.”, “Bir hafıza sekansından diğerine geçen anlar ve anlatılar arasında dolanırken, hem kendi yaşamımızı bir film şeridi gibi yansıtarak tefekküre imkan veren, hem de başka tahayyül olasılıklarına açılan bir estetiği deneyimleriz.”

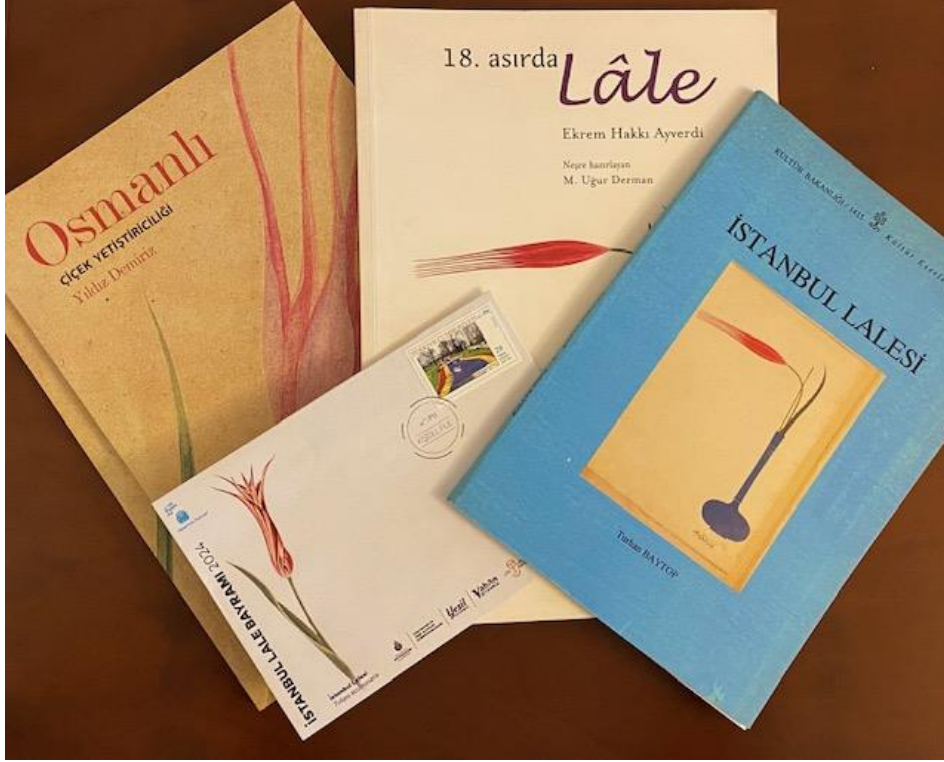
“Her şey serçenin emanet ettiği bir dikenle başladı...” köşesi gibi kuş kafesinden ve “Siz, en çok neyi, kime emanet etmek isterdiniz?” duvardaki sözlerinden etkilendim. Uzun uzun düşündüm. Kıymetli anneanneden yadigar bir zincir kolyenin sanata yansımından da.

Birkaç ay önce de **Sarkis - Sonsuz** sergisini incelemiş, sonrasında ailece hoş sohbetle, güzel bir akşam yemeği yemiştik Arter’de. Sarkis sergisinden de etkilenmiştim. Işık, ses, renkler, kendine özgü ürettiği eserlerin bağları, etkileşimleri hoşuma gitmişti. Emanet’te de sonsuzluk var. Her sergi değişik bakış açıları getiriyor. Yeni öğrenimler. Sara Ahmed’i bilmiyordum örneğin. İnsan her gün yeni bir bilgiyi dağarcığına ekliyor. Uzun yıllar kilit noktalarda çalışmış, emek vermiş ve vermekte olan kıymetli dostlarımla bulduğumuz, kendi ilgi alanlarımızda üretmeye devam edebildiğimiz için de mutluyum. Çalışma hayatında insan sadece maddi kazanç elde etmiyor, manevi olarak da her geçen gün daha donanımlı hale geliyor. Bunun önemini gençlere aktarma çabasımdayım.

Sonra tekrar Galataport’a geçtik. İRHM ne yazık ki kapanmıştı. **Zühtü Müridoğlu**’nu andık. Babamın ortaokuldan resim hocasıymış. Babam çok büyük bir at çizmiş. Ayakları iki kıtada ve adalarda. İçinde çarşılar olan. “Bu ne muhayyele” demiş Zühtü Hoca. Osman Hamdi’yi de andık. Galataport yine bize farklı bir şehirde olduğumuzu hissettirdi. Hele Vakko’nun şapkalı garsonları ve müzik. İstanbul Modern’in ilk halleri, Bienaller, sonrasındaki Mısır Apartmanı davetlerini andık. O hâli pek hoştu, özeldi, daha biz bize idi. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, sahil bandında Barbaros Hayrettin’e kadar tüm kıymetli mimari yapıları gördükçe İstanbul anılarımız canlandı, yaşanmışlıkları yad ettik.

İstanbul Lalesi

25 Mayıs Cuma günü, Sara Dadras Hanım, beni evimden alıp Lale Müzesi'ne götürdü. Emirgan'a kadar yolda sohbet ettik. Lalenin Çini ile Dansı galerisinde, proje ekipleri ile bilgi alışverişinde bulunduk, kahvelerimizi içtikten sonra sergileri gezdik, mevcut kitapları da inceledim. Kafeteryasında Hidiv Kasrı'na bakarak çaylarımızı içerken de sohbetimiz devam etti. Sonra yine Sara Hanım beni evime bıraktı, zarafetle. Çalışma odamdaki kitaplıktan lale ile ilgili kitaplardan Prof. Dr. Turhan (Baytop) amcanın İstanbul Lâlesi kitabının arasına hediye edilen pulu zarfıyla birlikte yerleştirdim.

Bu hafta 41. evlilik yıldönümümüzü kutlayacağız.

Evlendiğimiz evdeyiz. İlginç bir duygu. 41 yılda kitaplığımız gibi büyüklerimizden yadigar emanetlerimize sahip çıkmaya çalışmaktayız. Bu kültürel ve tarihi bir gönül bağı, bir köprü geleceğe.